

PATVIRTINTA
Panevėžio r. Karsakiškio Strazdelio
pagrindinės mokyklos direktoriaus
2017 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-

2017–2018 MOKSLO METŲ PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMŲ UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2017–2018 mokslo metų pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planas (toliau – ugdymo planas) reglamentuoja pradinio, pagrindinio ugdymo programų, mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių pritaikytų programų (toliau – Ugdymo programos), taip pat ir neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą mokykloje.

2. Ugdymo plano tikslas – apibrėžti Ugdymo programų vykdymo mokykloje (toliau – mokykla) bendruosius reikalavimus, kad kiekvienas mokinys pasiektų asmeninės pažangos ir geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą.

3. Ugdymo plano uždaviniai:

3.1. numatyti gaires ugdymo procesui mokykloje įgyvendinti ir ugdymui pritaikyti pagal mokinių mokymosi poreikius;

3.2. nustatyti pamokų skaičių, skirtą pradinio ir pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti;

3.3. numatyti ugdymo proceso dalyvių sąveiką (mokytojo ir mokinio, mokinio ir mokinio, mokymo ir mokymosi aplinkų) kuriama per tam tikrą ugdymo(si) proceso, pažangos ir pasiekimų planavimu siekiant personalizuoto ir savivaldaus mokymosi.

4. Ugdymo plane vartojamos sąvokos:

4.1. **Kontrolinis darbas** – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinių žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių;

4.2. **Ugdymo planas** – mokykloje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas, vadovaujantis bendraisiais ugdymo planais;

4.3. **Pamoka** – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma;

4.4. **Specialiosios pratybos** – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, padedanti įveikti mokymosi sunkumus ir sutrikimus.

Kitos ugdymo plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

PIRMASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ. UGDYMO ORGANIZAVIMAS

5. Ugdymo organizavimas:

5.1. mokslo metai prasideda 2017 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2018 m. rugpjūčio 31 d. Ugdymo procesas prasideda rugsėjo 1 d., baigiasi atitinkamai:

Klasė	Ugdymo proceso pabaiga	Ugdymo proceso trukmė savaitėmis/ dienomis
1–4	05-31	34/170

5–10	06–15	36,2 / 181
------	-------	------------

5.2. Mokinių atostogos:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi
Rudens	2017-10-30	2017-11-03
Žiemos (Kalėdų)	2017-12-27	2018-01-03
Žiemos	2018-02-19	2018-02-23
Pavasario (Velykų)	2018-04-03	2018-04-06
Vasaros (1–4 klasės)	2018-06-01	2018-08-31
Vasaros (5–10 klasės)	2018-06-18	2018-08-31

6. Mokykla dirba penkias dienas per savaitę.

7. Ugdymo procesas mokyklos tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. MT-1-3 nutarimu pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas vykdomas pusmečiais:

Pusmetis	Klasė	Pusmečio pradžia	Pusmečio pabaiga
I pusmetis	1–10	2017 m. rugsėjo 1 d.	2018 m. sausio 19 d.
II pusmetis	1–4	2018 m. sausio 22 d.	2018 m. gegužės 31 d.
II pusmetis	5–10	2018 m. sausio 22 d.	2018 m. birželio 15 d.

8. Mokykla priėmė sprendimą dėl 10 ugdymo dienų (dėl pailgėjusių mokslo metų) organizavimo:

8.1. 5 ugdymo dienas organizuoti pamokų forma;

8.2. 5 ugdymo dienas organizuoti pamokų forma Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. A-391.

9. Pagrindinė ugdymo proceso organizavimo forma – pamoka.

10. Mokyklos direktorius, esant aplinkybėms, keliančioms pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremaliąją padėtį, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. Ekstremalioji padėtis – tai padėtis, kuri susidaro dėl kilusio ekstremalaus (gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio) įvykio ir kelia didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba lemia žmonių žūtį, sužalojimą ar didelius turtinius nuostolius. Sprendimą dėl ekstremaliosios padėties paskelbimo nelaimės apimtoje savivaldybės teritorijoje priima savivaldybės administracijos direktorius. Mokyklos direktorius apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo informuoja savivaldybės vykdomosios institucijos įgaliotą asmenį.

11. Jei oro temperatūra – 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į mokyklą gali nevykti 1–5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – ir kitų klasių mokiniai. Ugdymo procesas, atvykusiems į mokyklą mokiniams, vykdomas. Mokiniams, neatvykusiems į mokyklą, mokymuisi reikalinga informacija skelbiama mokyklos internetinėje svetainėje ir / arba elektroniniame dienyne. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS. UGDYMO PLANO RENGIMAS

12. Mokyklos ugdymo turinys formuojamas pagal mokyklos tikslus, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius ir įgyvendinamas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos

Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ (toliau – Geros mokyklos koncepcija), Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas), bei mokyklos 2016–2019 metų strateginiu planu.

13. Ugdymo planas – tai ugdymo turinio įgyvendinimo, vadovaujantis mokyklos susitarimais, bendrųjų ugdymo planų bendrosiomis nuostatomis ir bendrąjį ugdymą reglamentuojančiais kitais teisės aktais, aprašas. Ugdymo plane, atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, pateikiami konkretūs ugdymo proceso organizavimo sprendimai Pradinio ir Pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti. Mokykloje susitariama dėl ugdymo plano turinio, struktūros ir formos ir jo įgyvendinimo galimybių.

14. Ugdymo planą rengia mokyklos direktoriaus 2017 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. V-60 sudaryta darbo grupė, vadovaujama direktoriaus pavaduotojo ugdymui. Ugdymo planas rengiamas, vadovaujantis demokratiškumo, subsidarumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais.

15. Rengdama ugdymo planą, mokykla remiasi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese duomenimis ir informacija, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais, mokyklos veiklos įsivertinimo duomenimis.

16. Rengiamas vienas bendras ugdymo planas pradinio ir pagrindinio ugdymo programoms vykdyti 2017–2018 mokslo metais.

17. Mokyklos taryba priėmė sprendimus dėl:

17.1. ugdymo plano tikslų ir nuostatų;

17.2. mokykloje vykdomų ugdymo programų ir jų įgyvendinimo ypatumų;

17.3. dalykų mokymuisi skiriamų pamokų skaičiaus konkrečioje klasėje, užtikrinant bendrosiose programose numatytus mokinių pasiekimus.

18. Mokytojų taryba priėmė sprendimus dėl bendrųjų kompetencijų, gyvenimo įgūdžių ugdymo, prevencinių ir kitų švietimo ir mokslo ministro patvirtintų programų integravimo į ugdymo turinį:

18.1. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa integruojama:

18.1.1. 1–4 klasėse:

Eil. Nr.	Klasė	Valandų skaičius	Dalykas	Tema
1.	1	2	Kūno kultūra	Fizinė sveikata
2.	1	1	Tikyba	Psichikos sveikata
3.	1	1	Dailė ir technologijos	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata
4.	1	2	Pasaulio pažinimas	Socialinė sveikata
5.	1	3	Pasaulio pažinimas	Fizinė sveikata
6.	1	1	Pasaulio pažinimas	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata
7.	1	1	Pasaulio pažinimas	Psichikos sveikata
8.	2	1	Kūno kultūra	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata
9.	2	2	Kūno kultūra	Fizinė sveikata
10.	2	1	Pasaulio pažinimas	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata
11.	2	2	Pasaulio pažinimas	Psichikos sveikata

12.	2	1	Dailė ir technologijos	Socialinė sveikata
13.	2	1	Pasaulio pažinimas	Socialinė sveikata
14.	2	3	Pasaulio pažinimas	Fizinė sveikata
15.	3	1	Kūno kultūra	Fizinė sveikata
16.	3	4	Pasaulio pažinimas	Fizinė sveikata
17.	3	1	Pasaulio pažinimas	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata
18.	3	1	Dailė ir technologijos	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata
19.	3	3	Pasaulio pažinimas	Psichikos sveikata
20.	3	1	Kūno kultūra	Psichikos sveikata
21.	3	2	Kūno kultūra	Socialinė sveikata
22.	4	1	Kūno kultūra	Fizinė sveikata
23.	4	4	Pasaulio pažinimas	Fizinė sveikata
24.	4	1	Pasaulio pažinimas	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata
25.	4	1	Dailė ir technologijos	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata
26.	4	1	Kūno kultūra	Psichikos sveikata
27.	4	3	Pasaulio pažinimas	Psichikos sveikata
28.	4	1	Lietuvių kalba	Socialinė sveikata
29.	4	1	Pasaulio pažinimas	Socialinė sveikata

18.1.2. 5–10 klasėse:

Eil. Nr.	Klasė	Valandų skaičius	Dalykas	Tema
1.	5–6	1	Tikyba	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata
		1	Tikyba	Savitarpio pagarba, pakantumas, teisingumas
		1	Gamta ir žmogus	Socialinė sveikata
		1	Dailė	Psichikos sveikata
		1	Tikyba	
		1	Dailė	
		1	Rusų kalba	
3	Gamta ir žmogus	Fizinė sveikata		
1	Kūno kultūra			
1	Matematika			
2.	7	3	Tikyba	Psichikos sveikata
		1	Lietuvių kalba	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata
		1	Anglų kalba	
		1	Biologija	Fizinė sveikata
		1	Matematika	
		1	Rusų kalba	
		1	Kūno kultūra	
		1	Technologijos	
1	Geografija	Socialinė sveikata		
1	Fizika			
3.	8	1	Tikyba	Psichikos sveikata
		1	Dailė	
		1	Matematika	
		1	Kūno kultūra	
		1	Biologija	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata

		1 4	Technologijos Kūno kultūra	Fizinė sveikata
		1 1	Rusų kalba Chemija	Socialinė sveikata
4.	9–10	1 1	Muzika Kūno kultūra	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata
		2 1 1	Lietuvių kalba Geografija Chemija	Psichikos sveikata
		1 1	Tikyba Biologija	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata Socialinė sveikata
		1 1 3	Rusų kalba Dailė Kūno kultūra	Fizinė sveikata

18.2. Etninės kultūros ugdymo programa integruojama:

18.2.1. 1–4 klasėse:

Eil. Nr.	Klasė	Valandų skaičius	Dalykas	Tema
1.	1–2	1	Pasaulio pažinimas	Čia mano šeima
2.	1–2	1	Dailė ir technologijos	Čia mano gimtinė ir namai
3.	1–2	1	Tikyba	Elgesys ir vertybės
4.	1–2	1	Muzika	Mes ir piemenėliai
5.	1–2	1	Lietuvių kalba	Gamtos reiškiniai, augmenija, gyvūnija ir tikėjimai mitiniame pasaulyje
6.	1–2	1	Pasaulio pažinimas	Laikas ir kalendorius
7.	1–2	1	Muzika	Iš liaudies kūrybos skrynelės
8.	3–4	1	Pasaulio pažinimas	Gimtinė, tėvynė tauta.
9.	3–4	1	Tikyba	Tautų įvairovė
10.	3–4	1	Dailė ir technologijos	Etnografiniai regionai
11.	3–4	1	Pasaulio pažinimas	Bendruomenė, šeima ir tradicijos
12.	3–4	1	Lietuvių kalba	Elgesys ir vertybės
13.	3–4	1	Kūno kultūra	Sveikata ir švara
14.	3–4	1	Muzika	Laikas ir kalendorius
15.	3–4	1	Dailė ir technologijos	Senieji darbai ir amatai

18.2.2. 5–10 klasėse:

1.	5–6	2	Tikyba	Šeima, giminė ir tradicijos
2.	5–6	1	Technologijos	Mitybos ir sveikatos tausojimo papročiai
3.	5–6	1	Dailė	Liaudies kūryba
4.	7	3	Dailė	Tautinis kostiumas
5.	7	1	Technologijos	Tradiciniai amatai
6.	7	3	Lietuvių kalba	Pasaulėžiūra, mitologija ir religija
7.	8–10	2	Geografija	Tradicinė ūkinė veikla
8.	8–10	2	Fizika	Liaudies astronomija
9.	8–10	3	Dailė	Liaudies kūryba

19. Mokykla, organizuodama ugdymą karjerai, vadovaujasi Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ įgyvendinimo formų mokyklos ugdymo turinyje.

20. Bendruosiuose ugdymo planuose nenumatytais atvejais mokykla ugdymo proceso metu gali koreguoti ugdymo planą arba mokinio individualų ugdymo planą, atsižvelgdama į mokymo lėšas ir išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų bendrosioms programoms įgyvendinti. Ugdymo plane gali būti įteisinti sprendimai ir nenumatyti Bendruosiuose ugdymo planuose, jei jiems įgyvendinti pakanka mokymo lėšų ir pritaria mokyklos taryba ir savivaldybės vykdomosios institucijos įgaliotas asmuo.

21. Ugdymo planą mokyklos direktorius tvirtina iki mokslo metų pradžios, suderinęs su mokyklos taryba, taip pat su savivaldybės vykdomosios institucijos įgaliotu asmeniu.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS MOKYKLOJE

22. Mokykla, įgyvendindama pradinio ir pagrindinio ugdymo programas, sudaro sąlygas mokiniui mokytis mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų pagarba vienas kitam grįstoje psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, užtikrina tinkamą ir savalaikį reagavimą į patyčių ir smurto apraiškas. Mokykloje mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia mokyklos vaiko gerovės komisija, kuri vadovaujasi Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. V-319 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

23. Mokykla, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas: pasirenka nuoseklią ir ilgalaikę socialines ir emocines kompetencijas ugdančią prevencinę programą, apimančią patyčių, smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą ir sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat joje dalyvauti, įgyvendindama Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“. Vadovaujantis Olweus patyčių prevencinės programos diegimo mokykloje 2015 m. rugsėjo 21 d. sutartimi Nr. 5ESF13-45/S1-340, mokykloje įgyvendinama Olweus patyčių prevencinė programa. Programa integruojama į klasės vadovo veiklą.

24. Mokykla sudaro galimybes mokiniui kiekvieną dieną – prieš pamokas ir tarp pamokų užsiimti fiziškai aktyvia veikla, kuri išplečia kūno kultūros pamokų turinį. Yra 30 min. fiziškai aktyvi pertrauka.

25. Mokykla, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-284 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma).

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS

26. Mokykla, siekdama nuosekliai ugdyti mokinių kompetencijas, mokyklos ugdymo turinyje susieja formaliąsias socialinio ugdymo pamokas (istorija, geografija, pilietinis ugdymas) su neformaliosiomis praktinėmis veiklomis:

26.1. pažintinėmis ir kultūrinėmis veiklomis, sudarydama galimybes mokiniams lankytis muziejų, bibliotekų organizuojamose programose ir renginiuose. Mokiniai, dalyvaudami šiose veiklose, turi kūrybines galimybes gilinti savo žinias, tobulinti pažintines kompetencijas ir ugdyti vertybines nuostatas;

26.2. skatinančiomis pilietinį įsitraukimą, ugdančiomis gebėjimą priimti sprendimus ir motyvaciją dalyvauti mokyklos ir vietos bendruomenės veiklose. Šios veiklos padeda mokiniams teorines pilietiškumo žinias įprasminti praktinėje ar projektinėje veikloje, bendradarbiaujant su Maironiečių neformaliojo vaikų švietimo būreliu, Karsakiškio ir Tiltgalių kultūros centrais.

26.3. padedančiomis mokiniams ugdytis medijų ir informacinį raštingumą;

26.4. socialinėmis (karitatyvinėmis) veiklomis, padedančiomis mokiniams ugdytis pagarbos, rūpinimosi, pagalbos kitam ir kitokiam vertybines nuostatas. Šios veiklos sudaro galimybes mokiniui ugdytis praktines socialines kompetencijas, įgyjant realios globos patirties.

27. Mokiniui, kuris mokosi:

27.1. pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) yra privaloma, sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis.

Ši veikla mokykloje siejama su mokyklos ugdymo tikslais, mokinių mokymosi poreikiais (aptarti su mokinių savivalda) ir organizuojama įvairiose mokymosi aplinkose ir yra mokiniams privaloma.

Pažintinei kultūrinei veiklai organizuoti per mokslo metus skiriama:

27.1.1. 1–4 klasių:

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Data	Atsakingas
1.	Mokslo ir žinių diena	Rugsėjo 1 d.	Lolita Skumbinienė
2.	Projektinė diena	Rugsėjo mėn.	Nida Stakienė
3.	Savivaldos diena	Spalio 5 d.	Judita Saltonienė
4.	Edukacinių programų diena	Lapkričio mėn.	Lolita Skumbinienė
5.	Kalėdinė šventė „Kalėdų stebuklas“	Gruodžio mėn.	Renata Karašienė
6.	Pilietinė diena, skirta Vasario 16-ajai	Vasario mėn.	Nida Stakienė
7.	Amatų diena	Kovo mėn.	Lolita Skumbinienė Nida Stakienė
8.	Turizmo diena	Balandžio mėn.	Lolita Skumbinienė
9.	Šeimos diena	Gegužės mėn.	Renata Karašienė
10.	Mokslo metų užbaigimo šventė	Gegužės mėn.	Nida Stakienė

27.1.2. 5–10 klasių:

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Data	Atsakingas
1.	Mokslo ir žinių diena	Rugsėjo 1 d.	Judita Saltonienė
2.	Projektinė diena	Rugsėjo mėn.	Danguolė Jusytė
3.	Projektinė diena	Rugsėjo mėn.	Danguolė Jusytė
4.	Savivaldos diena	Spalio 5 d.	Judita Saltonienė
5.	Karjeros diena	Lapkričio mėn.	Nijolė Mogilovienė
6.	Kalėdinis karnavalas	Gruodžio mėn.	Judita Saltonienė
7.	Pilietinė diena, skirta Vasario 16-ajai	Vasario mėn.	Jolanta Grnkienė
8.	Amatų diena	Kovo mėn.	Sandra Pribušauskienė
9.	Sveikatingumo diena	Balandžio mėn.	Greta Jankuvienė
10.	Mokslo metų užbaigimo šventė	Gegužės mėn.	Alma Bukelytė

27.3. pagal pagrindinio ugdymo programą privaloma socialinė-pilietinė veikla, kuriai skiriama 10 valandų (pamokų) per mokslo metus.

PENKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMOŠI KRŪVIO REGULIAVIMAS

28. Siekiant tausoti mokinio sveikatą, mokykloje atliekama nuosekli mokinių mokymosi krūvio stebėseną. Mokiniai mokymosi krūvis per savaitę yra optimalus ir paskirstytas proporcingai. Penktadienį organizuojamos ne daugiau kaip 5 pamokos.

29. Per dieną nevyksta daugiau kaip 7 pamokos. Per savaitę – 35 pamokos.

30. Mokykla užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontroliniai darbai nerašomi po ligos, atostogų, po šventinių dienų.

31. Mokykla užtikrina, kad namų darbai:

31.1. atitiktų mokinio galias;

31.2. būtų naudingi grįžtamajai informacijai apie mokinio mokymąsi gauti, tolesniam mokymuisi;

31.3. nebūtų užduodami atostogoms;

31.4. nebūtų skirti dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų turiniui įgyvendinti.

32. Mokykloje esant mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir negali tinkamai atlikti namų darbų dėl nepalankių socialinių ekonominių kultūrinių sąlygų namie, sudaromos sąlygos juos atlikti mokykloje.

33. Penktą klasių mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius.

34. Mokymosi pagalbai skiriama trumpalaikėmis konsultacijomis. Trumpalaikės konsultacijos (trumpesnės už pamokos trukmę) neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienynu ar telefonu informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti mokymosi pagalbą, apie mokinio daromą pažangą.

35. Mokinys mokyklos direktoriaus įsakymu gali būti atleidžiamas nuo pamokų tų dalykų, kurių jis yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų per einamuosius mokslo metus nugalėtojas: nuo dailės, muzikos, šokio, kūno kultūros, išimties atvejais – ir nuo kitų dalykų pamokų (ar jų dalies) lankymo, jei jis mokosi neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose pagal atitinkamas formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (ar yra jas baigęs) ar kitas neformaliojo vaikų švietimo programas. Sprendimas priimamas dalyko, nuo kurio pamokų mokinys atleidžiamas, mokytojui susipažinus su formalųjį švietimą papildančio ugdymo ar neformaliojo vaikų švietimo programomis. Šių programų turinys turi derėti su bendrųjų programų turiniu.

36. Mokinys, atleistas nuo atitinkamų menų ar sporto srities dalykų pamokų, jų metu gali užsiimti kita veikla arba mokytis individualiai. Mokykla užtikrina nuo pamokų atleistų mokinių saugumą ir užimtumą. Kai šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės, už mokinių saugumą atsako tėvai (globėjai, rūpintojai). Apie tai mokykla informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus).

ŠEŠTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

37. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis ir dera su keliamais ugdymo tikslais ir ugdymo proceso organizavimu. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujamosi bendrosiomis programomis. Planuojant mokinių, pradedančių mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą, pažangos ir pasiekimų vertinimą atsižvelgiama į pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateiktą informaciją. Mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami mokyklos nustatyta tvarka (patvirtinta direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-67).

SEPTINTASIS SKIRSNIS MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS, ĮGYVENDINANT PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ

38. Mokykla sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo galias ir siekti kuo aukštesnių pasiekimų.

39. Už mokymosi pasiekimų stebėsenos koordinavimą, gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą mokykloje atsakingas direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

40. Mokykla, siekdama gerinti mokinių mokymosi pasiekimus:

40.1. ugdo mokinių pasididžiavimo savo mokykla, mokymusi jausmus;

40.2. ugdo atkaklumą mokantis;

40.3. nuolat aptaria mokinių pasiekimų gerinimo klausimus mokyklos bendruomenėje;

40.4. nuolat stebi ugdymosi procesą, laiku nustato, kokios reikia pagalbos ir teikia ją mokiniams, ypač iš šeimų, kuriose nepalanki socialinė, ekonominė ir kultūrinė aplinka, migrantams ir kitiems, kurių lietuvių kalba nėra gimtoji, taip pat antramečiauajantiems;

40.5. kartu su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) vaiko gerovės komisija sprendžia mokinių vėlavimo į pamokas ir jų nelankymo priežastis;

40.6. tobulina mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo procesus, itin daug dėmesio skirdama grįžtamajam ryšiui, formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui; jais grindžia reikiamus sprendimus dėl įvairių mokinių grupių, klasių mokinių pasiekimų dinamikos, mokytojų ir visos mokyklos indėlio į mokinių pažangą;

40.7. sudaro galimybes mokytojams tobulinti profesines žinias, ypač dalykines kompetencijas ir gebėjimus, individualizuoti ugdymą, organizuoti ugdymo procesą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams, berniukams ir mergaitėms. Mokytojai turi galimybę prireikus pasitelkti švietimo pagalbos specialistus ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius;

40.8. skatina mokinius rinktis mokymosi strategijas, padedančias atskleisti kūrybingumą.

41. Mokykla užtikrina ne atsitiktinę, bet sisteminę mokymosi pagalbą, kuri apima: žemų pasiekimų prevenciją (iš anksto numatant galimus probleminius atvejus ir stengiantis jų išvengti), intervenciją (sprendžiant iškilusias problemas) ir žemų pasiekimų kompensacines priemones (suteikiant tai, ko mokiniai negali gauti namuose ir pan.).

42. Kiekvieno mokinio mokymosi procesas mokykloje yra stebimas, siekiant laiku pastebėti mokinius, kurių pasiekimai žemi, ir nustatyti tokių pasiekimų priežastis. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus ir galimas jų priežastis informuojami mokyklos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), kartu su jais sprendžiamos žemų mokymosi pasiekimų problemos.

43. Mokykla mokymosi pagalbą teikia kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga. Ypač svarbi pagalba šiais atvejais: kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų; kai kontrolinis darbas ar kitos užduotys įvertinamos nepatenkinamai; kai mokinys gauna kelis iš eilės nepatenkinamus konkretaus dalyko įvertinimus; kai mokinio pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinys nedarą pažangos; kai per Nacionalinį mokinių pasiekimų patikrinimą mokinys nepasiekia patenkinamo lygmens, kai mokinys demonstruoja aukščiausio lygmens pasiekimus, kitais mokyklos pastebėtais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

44. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos reikalingumo mokiniui ir mokančio mokytojo rekomendacijų.

45. Mokykla derina ir veiksmingai taiko mokymosi pagalbos būdus:

45.1. grįžtamąjį ryšį per pamoką; pagal jį nedelsiant turi būti koreguojamas mokinio mokymasis, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.;

45.2. trumpalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas ar nustato mokykla pagal mokymosi pagalbos poreikį;

45.3. pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams;

45.4. savanoriškos pagalbos būdus (tėvų, buvusių mokytojų ir kt.), trišalių pokalbių metodiką (mokinys – tėvai – mokytojas);

45.5. kitus, pasirinktus mokyklos.

46. Teikiant mokymosi pagalbą, gali būti sudaromos mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupės. Šios grupės gali būti sudaromos ir iš gretimų klasių mokinių. Išskirtiniais atvejais mokymosi pagalba gali būti skiriama ir individualiai. Mokymosi pagalbai teikti, skiriant konsultacijas ar didesnę pamokų skaičių dalykui mokytis, panaudojamos pamokos, skirtos mokymosi pagalbai ir ugdymo poreikiams tenkinti. Mokymosi pagalbos veiksmingumas analizuojamas ir kompleksiskai vertinamas pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

47. Mokykla turi sudaryti galimybes kiekvienam mokiniui, ypač turinčiam nepalankias socialines, ekonomines, kultūrinės sąlygas namie, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių pasirinkti jo poreikius atliepiančias įvairių krypčių neformaliojo vaikų švietimo programas.

48. Mokykla kiekvienų mokslo metų pabaigoje, bendradarbiaudama su mokyklos mokinių taryba, įvertina ateinančių mokslo metų mokinių neformaliojo vaikų švietimo poreikius, juos tikslina mokslo metų pradžioje ir, atsižvelgdama į juos, siūlo neformaliojo vaikų švietimo programas.

49. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos, atsižvelgiant į bendruosius valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų programų kriterijus, tvirtinamus švietimo ir mokslo ministro ir vykdomos patraukliose ir saugiose mokiniui aplinkose, padedančiose įgyvendinti neformaliojo vaikų švietimo tikslus. Valandos kiekvienai programai įgyvendinti skiriamos visiems mokslo metams, atsižvelgiant į veiklos pobūdį, periodiškumą, trukmę.

50. Neformaliojo vaikų švietimo programų vykdymas:

50.1. Karsakiškio Strazdelio pagrindinė mokykla:

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Klasė	Valandų skaičius
1.	Strazdukai	5–10	1
2.	Judrieji žaidimai	5–10	1
3.	Krepšinis	5–10	1
	Iš viso		3

50.2. Papildomos neformaliojo vaikų švietimo programos, vadovaujantis Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gegužės 4 d. sprendimu Nr. T-91 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 23 d. sprendimo Nr. T-20 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2017–2019 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“:

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Klasė	Valandų skaičius
1.	Maironiečiai	5–10	1
2.	Mokomoji mokinių bendrovė	5–10	2
3.	Šokio ritmu	5–10	1
	Iš viso		4

50.3. Karsakiškio Strazdelio pagrindinės mokyklos Tiltgalių skyrius:

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Klasė	Valandų skaičius
1.	Lutučiukų klubas	1–4	1
2.	Dailė	1–4	1

3.	Drąsūs, stiprūs, vikrūs	1–4	1
4.	Sveika gyvensena	1–4	1
	Iš viso		4

DEVINTASIS SKIRSNIS UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

51. Mokykla analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas ugdymo turinio integravimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų rezultatų, ir priima sprendimus dėl tolesnio turinio integravimo tikslingumo.

52. E. dienyne integruojamųjų pamokų apskaitai užtikrinti nurodoma:

52.1. integruojamoji tema dalykui skirtame apskaitos puslapyje ar skiltyje, jei integruojamoji programa integruojama į dalyko turinį. Jei integruojamas kelių dalykų turinys ir pamokoje dirba keli mokytojai, integruojamų dalykų pamokų turinį e. dienyne būtina įrašyti tų dalykų apskaitai skirtose e. dienyno skiltyse ar puslapiuose;

52.2. mokykla sudaro sąlygas ir skatina mokinius dalyvauti integruotuose gamtos, socialinių mokslų, matematikos, technologijų, inžinerijos dalykų projektuose ar kitose veiklose, plėtoja neformaliojo ir formaliojo švietimo galimybes integruoti šiuos dalykus ir vykdomomis veiklomis prisideda prie mokslo populiarinimo ir inovacijų kultūros ugdymo.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

53. Mokykla intensyvina žmogaus saugos dalyko mokymąsi: 5-oje klasėje mokomas 5–6 klasės kursas, 7 klasėje mokomas 7–8 klasės kursas, 9 klasėje mokomas 9–10 klasės kursas.

54. Mokykla, organizuodama ugdymo procesą, intensyvina dalykų mokymą per dieną: lietuvių kalbos ir literatūros dalykui mokytis skiriamos dvi, viena po kitos vykstančios pamokos.

55. Sprendimus dėl dalykų intensyvinimo mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, priima mokykla, derindama mokyklos ir mokinių mokymosi poreikius; intensyvinant dalyko mokymą yra išlaikomas bendras pamokų, skirtų dalykui per dvejus metus, skaičius ir neviršijamas maksimalus pamokų skaičius per savaitę, nustatytas pagal Higienos normą.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

56. Mokiniai skiriasi turima patirtimi, motyvacija, interesais, siekiais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu ir kt., tai lemia skirtingus mokymosi poreikius. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į šiuos poreikius, pritaikant mokiniui mokymosi uždavinius ir užduotis, ugdymo turinį, metodus, mokymo(si) priemones, tempą ir skiriamą laiką. Diferencijuoto ugdymo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis. Diferencijuotas ugdymas taip pat kompensuoja brendimo, mokymosi tempo netolygumus, atsirandančius mokinių amžiumi grįstoje vertikalios skirstymo klasėmis sistemoje.

57. Diferencijavimas taikomas:

57.1. mokiniui individualiai;

57.2. mokinių grupei:

57.2.1. tam tikriems tikslams pasiekti, pavyzdžiui: pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti;

57.2.2. tam tikroms veikloms atlikti (projektiniai, tiriamieji mokinių darbai, darbo grupės) grupes galima sudaryti iš mišrių arba panašių polinkių, interesų mokinių.

58. Mokinių perskirstymas ar priskyrimas grupei, nepažeidžiantis jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei, yra laikinas–tik tam tikro dalyko pamokoms arba tik tam tikroms užduotims atlikti.

59. Mokykla analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų pasiekimų, ir priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo. Priimant sprendimus atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

60. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo galioms ir mokymosi poreikiams pritaikytas ugdymosi planas, padedantis pasiekti aukštesnius ugdymo(si) pasiekimus, prisiimti asmeninę atsakomybę, įgyti reikiamas kompetencijas, išsikelti įgyvendinamus tikslus ir jų siekti.

61. Individualus ugdymo planas sudaromas:

61.1. mokiniui, atvykusiam mokytis iš užsienio;

61.2. mokiniui, kuris mokomas namie.

62. Mokykla priima sprendimą dėl mokinio, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, individualaus plano sudarymo būtinumo. Individualus planas gali būti sudaromas mokiniui, kurio pasiekimai žemi, arba mokiniui, kurio pasiekimai aukšti (ypač galinčių pasiekti aukščiausią ir aukštą lygmenį, gabumams plėtoti ir gebėjimams ugdyti, ir siekti individualios pažangos).

63. Siekiant stebėti individualią mokinio pažangą ugdymo procese, individualiame ugdymo plane svarbu apibrėžti individualius sėkmės kriterijus, numatyti mokinio ir mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) indėlį į mokinio mokymąsi ir kt. Individualus ugdymo planas yra aiškus ir suprantamas mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams). Mokinio individualus ugdymo planas mokykloje yra periodiškai peržiūrimas ir, jeigu reikia, koreguojamas.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

64. Mokykla:

64.1. organizuoja mokytojų ir tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimą, siekiant individualios kiekvieno mokinio mokymosi pažangos, puoselėjant jo sveikatą, socialumą ir brandą. Organizuojami ne mažiau kaip 3 tėvų (globėjų, rūpintojų) susitikimai mokyklos pasirinkta forma su mokytojais per mokslo metus;

64.2. užtikrina, kad tėvai (globėjai, rūpintojai) ir mokykla keistųsi abipusiai reikalinga informacija;

64.3. sudaro tėvams (globėjams, rūpintojams) sąlygas dalyvauti mokyklos gyvenime, savanoriauti, kartu su mokytojais ir mokiniais spręsti mokymosi, pasiekimų gerinimo, elgesio, turiningo laisvalaikio, sveikos gyvensenos ir kitus klausimus;

64.4. užtikrina, kad tėvai (globėjai, rūpintojai) galėtų išsakyti lūkesčius ir pasiūlymus mokyklos veiklai tobulinti.

65. Mokykla, įgyvendindama pagrindinio ugdymo programą, skatina (ir konsultuoja) mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus):

65.1. sukurti mokiniams tinkamą, skatinančią mokytis, edukacinę aplinką namie;

65.2. kelti vaikams pagrįstus mokymosi lūkesčius ir motyvuoti mokytis;

65.3. padėti vaikams mokytis namie;

65.4. palaikyti ir stiprinti dvasinius ryšius su vaiku, jį ramiai išklaudyti, patarti, padėti, domėtis vaiko veiklomis mokykloje ir už jos ribų;

65.5. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose mokykloje ir už jos ribų.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

66. Mokykla priima atvykusį asmenį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio ugdymo programos dalį ar pradinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), mokytis pagal Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašą, informuoja savivaldybės vykdomosios institucijos įgaliotą asmenį ir numato atvykusio mokytojas asmens tolesnio mokymosi perspektyvą, ir bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais ir rūpintojais) ar teisėtais atstovais, sudaro mokiniams galimybes sklandžiai integruotis į Lietuvos švietimo sistemą:

66.1. išklauso atvykusiųjų asmenų lūkesčius ir norus dėl mokymosi kartu su bendraamžiais, švietimo pagalbos poreikio ar poreikio tam tikrą dalį laiko intensyviai mokytis lietuvių kalbos;

66.2. aptaria mokyklos teikiamos pagalbos formas ir būdus; mokyklos, mokinio ir tėvų (globėjų, rūpintojų) įsipareigojimus;

66.3. atsižvelgus į 66.1 ir 66.2 papunkčiuose nurodytus dalykus parengia atvykusio mokinio įtrauktis į mokyklos bendruomenės gyvenimą planą:

66.3.1. numato apytikrą adaptacinio laikotarpio trukmę;

66.3.2. pasitelkia mokinius savanorius, galinčius padėti atvykusiam asmeniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą, mokytis ir ugdytis;

66.3.3. numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), jeigu mokynys nepilnametis;

66.3.4. organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti;

66.3.5. numato atvykusio mokinio individualios pažangos stebėjimą per adaptacinį laikotarpį;

66.3.6. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis;

66.3.7. kai mokynys nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, organizuoja jo lietuvių kalbos mokymąsi intensyviu būdu, kartu užtikrina, kad dalį laiko jis mokytųsi kartu su bendraamžiais. Intensyviai lietuvių kalbos mokoma(si) iki vienerių metų (išimtiniais atvejais ir ilgiau), o pagalbos teikimas numatomas keleriems (2–4) metams.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS

UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNG TINĖSE KLASĖSE

67. Klasės jungiamos vadovaujantis Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. T-70 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių ir klasių pagal vykdomas bendrojo ugdymo programas skaičiaus, priešmokyklinio ugdymo grupių skaičiaus 2017–2018 m. m. patvirtinimo“. Atsižvelgiant į ugdymo plano 76.2 papunktyje numatytą skiriamą valandų skaičių, jungtinei pradinei klasei skiriamos 25 valandos per savaitę:

Vieta	Klasė	Valandų skaičius per savaitę
Tiltgalių skyrius	1 ir 3 jungtinė klasė	25
	2 ir 4 jungtinė klasė	28

68. Mokykla, planuodama mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimą, numatė, kurių dalykų pamokas jungtinėje klasėje organizuos visiems klasės mokiniams vienu metu (ugdymo plano 80.2 papunktis). Mokykla stebi ir analizuoja jungtinėse klasėse mokinių daromą pažangą ir, nepasiteisinus numatytam pamokų organizavimui, jį motyvuotai keičia.

69. Jungtinei klasei, kurioje mokosi 5–6 klasių mokiniai, skiriama 30 pamokų, jungiant visų dalykų pamokas.

SEPTYNIOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

70. Mokinių mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405, ir Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

71. Mokiniai mokomi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu. Mokiniui, mokomam namie, mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgusi į gydytojo konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.

72. Namie mokomam mokiniui savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu 5–6 klasėse skiriama 12 savaitinių pamokų, 7–8 klasėse–13, 9–10 klasėse–15.

73. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos direktoriaus įsakymu mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. E. dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie mokinio nesimokomų dalykų įrašoma, „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų mokykloje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą.

II SKYRIUS PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

74. Mokykla, vykdydama pradinio ugdymo programą, vadovaujasi joje nustatytais ugdymo turinio kūrimo ir įgyvendinimo didaktinėmis nuostatomis ir principais, mokinių pasiekimų vertinimo, aplinkos kūrimo nuostatomis.

75. Formuojant mokyklos ugdymo turinį: planuojant mokyklos mokinių pasiekimus, numatant ugdymosi tikslus, atsižvelgiama į nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų, pasiekimų vertinimo taikant standartizuotus testus mokykloje rezultatus ir rekomendacijas dėl mokinių pasiekimų gerinimo.

76. 2017–2018 mokslo metais pradinio ugdymo programai (ugdymo dalykams) skiriama valandų:

76.1. pradinio ugdymo programos dalykų apimtis valandomis, kai pamokos trukmė 1 klasėje – 35 min., 2–4 klasėse – 45 min.;

76.2. dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę Bendrajai programai įgyvendinti:

Dalykai	Dalyko savaitinių pamokų skaičius		
	1 ir 3 jungtinė klasė	2 ir 4 jungtinė klasė	Pradinio ugdymo programa (1–4 klasės)
Dorinis ugdymas (tikyba)	1 (b)	1 (b)	2

Lietuvių kalba (gimtoji)	7 (b)		5 (b)		17
	1	0	2	2	
Užsienio kalba (anglų)	0	2	2	2	6
Matematika	4 (b)		4		10
	0	1	1	0	
Pasaulio pažinimas	2 (b)		2 (b)		4
Dailė ir technologijos	2(b)		2 (b)		4
Muzika	2 (b)		2 (b)		4
Kūno kultūra	2 (b)		2 (b)		4
Šokis	1 (b)		0	1	2
Iš viso valandų	25		28		53
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui	1 kl. – 22		2 kl. – 23		
	3 kl. – 24		4 kl. – 23		
Neformalusis vaikų švietimas	4				4

77. Ugdymo procesas organizuojamas ne tik pamoka, bet ir kitomis ugdymo organizavimo formomis: pažintinės išvykos, ekskursijos, koncertų ir spektaklių lankymas, projektinė veikla, edukacinė veikla, kūrybiniai darbai, didaktiniai žaidimai.

78. Pirmoje klasėje pamokos trukmė – 35 minutės, 2–4 klasėse – 45 minutės. Per dieną ne daugiau kaip 5 pamokos.

79. Ugdymo veikla (formaliojo ir neformaliojo vaikų švietimo) per dieną yra ne ilgesnė nei 6 ugdymo valandos.

80. Ugdymo procesas organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų: bibliotekoje, mokyklos ir Panevėžio kraštotyros muziejuose, medicinos punkte, kultūros centre, pašte, parke ir kt.

81. Mokykla einamaisiais mokslo metais gali koreguoti ugdymo procesą ir turinį pagal pasikeitusius mokinių ugdymo poreikius išlaikydama mokslo metams skirtą ugdymo valandų skaičių.

ANTRASIS SKIRSNIS

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

82. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymosi organizavimo tvarkos aprašu, Pagrindinio ugdymo programos aprašu, tvirtinamu švietimo ir mokslo ministro.

83. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą ir formuodama mokyklos ugdymo turinį, užtikrina Pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti minimalų skiriamų pamokų skaičių per savaitę, nustatytą ugdymo plano 87 punkte, išskyrus 7-ą klasę.

84. Pradedantiesiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis ir naujai atvykusiems mokiniams mokykla skiria adaptacinį laikotarpį – 2 mėnesius. Siekiant mokiniams padėti sėkmingai adaptuotis, pirmąjį pagrindinio ugdymo programos įgyvendinimo mėnesį mokinių pasiekimai kontroliniais darbais netikrinami. Mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus siekdamas išsiaiškinti mokinių ugdymo(si) pasiekimus. Rugsėjo mėnesį mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami, spalio mėnesį pasiekimai nevertinami nepatenkinamais pažymiais.

85. Mokykla, formuodama ir įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį:

85.1. iki 10 procentų gali koreguoti ugdymo procesą ir turinį pagal pasikeitusius mokinių ugdymo poreikius išlaikydama mokslo metams skirtą ugdymo valandų skaičių.

85.2. ugdymo proceso dalį organizuoja ne pamokų forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla, ne tik mokykloje, o motyvaciją mokytis skatinančiose saugiose aplinkose. Mokykloje susitariama, kokiomis konkrečiomis dienomis per mokslo metus bus mokomasi ne pamokų forma. Mokykla ne pamokų forma organizuojamo ugdymo proceso trukmę perskaičiuoja į mokymosi pamokomis laiką.

86. Mokiniai, kurie išvyksta gyventi ar (ir) mokytis į užsienį, gali mokytis lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, Lietuvos geografijos dalykų nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Norintieji mokytis kreipiasi į mokyklą, vykdančią nuotolinį mokymą.

87. Pagrindiniougdymoprogramaiįgyvendintipamokųskaičius2017–2018 mokslo metais (grupine mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu):

Dalykų sritys, dalykai	Dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per 1 metus (2, 3, 4, 5, 6 grafos) ir savaitinių pamokų skaičius dalykui						
	5	6	7	8	9	10	Pagrindinio ugdymo programoje (iš viso)
Dorinis ugdymas (tikyba)	36 (1)	36 (1)	36 (1)	36 (1)	36 (1)	36 (1)	216 (6)
Lietuvių kalba ir literatūra (gimtoji)	180 (5)	180 (5)	180 (5)	180 (5)	144 (4)	180 (5)	1044 (29)
Užsienio kalba (1-oji) anglų	108 (3)	108 (3)	108 (3)	108 (3)	108 (3)	108 (3)	648 (18)
Užsienio kalba (2-oji) rusų	0	72 (2)	72 (2)	72 (2)	72 (2)	72 (2)	360 (10)
Matematika	144 (4)	144 (4)	144 (4)	144 (4)	108 (3)	144 (4)	828 (23)
Informacinės technologijos	36 (1)	36 (1)	36 (1)	0	36 (1)	36 (1)	180 (5)
Gamta ir žmogus	72 (2)	72 (2)	0	0	0	0	144 (4)
Biologija	0	0	72 (2)	36 (1)	72 (2)	36 (1)	216 (6)
Fizika	0	0	36 (1)	72 (2)	72 (2)	72 (2)	252 (7)
Chemija	0	0	0	72 (2)	72 (2)	72 (2)	216 (6)
Istorija	72 (2)	72 (2)	72 (2)	72 (2)	72 (2)	72 (2)	432 (12)
Pilietiškumo pagrindai	0	0	0	0	36 (1)	36 (1)	72 (2)
Geografija	0	72 (2)	72 (2)	72 (2)	72 (2)	36 (1)	324 (9)
Ekonomika ir verslumas	0	0	0	0	0	36 (1)	36 (1)
Dailė	36 (1)	36 (1)	36 (1)	36 (1)	36 (1)	36 (1)	216 (6)
Muzika	36 (1)	36 (1)	36 (1)	36 (1)	36 (1)	36 (1)	216 (6)
Technologijos	72 (2)	72 (2)	72 (2)	36 (1)	54 (1,5)	36 (1)	342 (9,5)
Kūno kultūra	108 (3)	72 (2)	72 (2)	72 (2)	72 (2)	72 (2)	468 (13)
Žmogaus sauga	36 (1)	0	36 (1)		18 (0,5)		90 (2,5)
	Savaitinių pamokų skaičius						
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui	26	28		29	31	31	
Maksimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui			30				
Neformalusis vaikų švietimas	4						4

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKYMOSI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

88. Mokykla, įgyvendinanti pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, užtikrina kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimų ugdymą per visų dalykų pamokas:

88.1. įtraukia šių gebėjimų ugdymą į mokyklos ugdymo turinį;

88.2. rūpinasi, kad mokiniams, kuriems reikalinga pagalba skaitant, rašant, kalbant, skaičiuojant, ji būtų teikiama, ir stebi jų daromą pažangą;

88.3. sudaro sąlygas, kad mokiniai per visų dalykų pamokas tobulintų ir aukštesnius skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir skaičiavimo gebėjimus.

89. Ugdymo sričių įgyvendinimas.

89.1. Dorinis ugdymas. Dorinio ugdymo dalyką (etiką ar tikyba) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats. Mokykloje mokoma tikybos.

89.2. Lietuvių kalba ir literatūra. Mokykla, įgyvendindama ugdymo turinį

89.2.1. 10 klasėje laisvės kovų istorijai skirtos 18 pamokų integruojamos į lietuvių kalbos ir literatūros bei pilietiškumo pagrindų pamokas:

Eil. Nr.	Lietuvių kalba	Pilietiškumo pagrindai
1.	Rezistencija Lietuvoje. Istorinio laikotarpio apžvalga. Mokyklos bibliotekoje esančių knygų apie partizaninį judėjimą apžvalga.	Valstybės atkūrimo planai. Antrosios sovietinės okupacijos pradžia.
2.	Filmo „Vienui vieni“, skirto Lietuvos partizanams, kritusiems 1944–1953 metų kovose su sovietų okupantais už laisvę ir nepriklausomybę atminti, stebėjimas.	Filmo „Vienui vieni“, skirto Lietuvos partizanams, kritusiems 1944–1953 metų kovose su sovietų okupantais už laisvę ir nepriklausomybę atminti, stebėjimas.
3.	Filmo „Vienui vieni“, skirto Lietuvos partizanams, kritusiems 1944–1953 metų kovose su sovietų okupantais už laisvę ir nepriklausomybę atminti, stebėjimas.	Filmo „Vienui vieni“, skirto Lietuvos partizanams, kritusiems 1944–1953 metų kovose su sovietų okupantais už laisvę ir nepriklausomybę atminti, stebėjimas.
4.	Filmo „Vienui vieni“, skirto Lietuvos partizanams, kritusiems 1944–1953 metų kovose su sovietų okupantais už laisvę ir nepriklausomybę atminti, aptarimas.	Filmo „Vienui vieni“, skirto Lietuvos partizanams, kritusiems 1944–1953 metų kovose su sovietų okupantais už laisvę ir nepriklausomybę atminti, aptarimas
5.	Mėgstamiausios partizanų dainos.	Skaidrių apie pasipriešinimo kovas rengimas.
6.	Dainų ir eilių apie partizanus klausymas.	Medžiagos apie pasipriešinimo kovas pristatymas ir aptarimas.
7.	Edukacinė pamoka „Senelis buvo partizanas“ Pasipriešinimo sovietinei okupacijai ir Sąjūdžio muziejuje.	Edukacinė pamoka „Senelis buvo partizanas“ Pasipriešinimo sovietinei okupacijai ir Sąjūdžio muziejuje.
8.	Edukacinė programa „Partizano dienoraštis“ Panevėžio kraštotyros muziejuje.	Edukacinė programa „Partizano dienoraštis“ Panevėžio kraštotyros muziejuje.
9.	Pasipriešinimo sovietinei okupacijai ir Sąjūdžio ekspozicijos lankymas Panevėžio kraštotyros muziejuje.	Pasipriešinimo sovietinei okupacijai ir Sąjūdžio ekspozicijos lankymas Panevėžio kraštotyros muziejuje.

89.2.2. jeimokinysramokęsispagaltarptautinėjbendrojougdymoprogramą, lietuvių kalbos ir literatūros mokoma pagal jam sudarytą individualų ugdymo planą;

89.2.3. skiriamos papildomos pamokos, konsultacijų, savarankiško mokymo galimybės;

89.2.4. mokyklos nustatytu laikotarpiu pasiekimai vertinami pagal individualius mokymosi pasiekimus;

89.2.5. mokiniams, kurie mokėsi pagal pagrindinio ugdymo programą mokykloje, kurioje įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, ir nori tęsti mokymąsi mokykloje lietuvių mokomąja kalba, pagal pagrindinio ugdymo programą, sudaromos sąlygos pasiekti bendrojoje programoje numatytus pasiekimus: vienerius mokslo metus jiems gali būti skiriama 1 papildoma lietuvių kalbos ir literatūros pamoka per savaitę;

89.2.6. jei klasėje ar keliose klasėse yra 5 ar daugiau tokių mokinių, jų grupei mokyti skiriamos 2 ar daugiau papildomų pamokų, atsižvelgus į mokyklos turimas mokymo lėšas.

89.3. Užsienio kalbos. Pirmosios užsienio kalbos mokymas:

89.3.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma antraisiais–ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;

89.3.2. tėvai (globėjai, rūpintojai) parenka mokiniui vieną iš mokyklos siūlomų Europos kalbų. Tėvai parinko anglų kalbą;

89.3.3. užsienio kalbai mokyti visose 2–4 klasėse skiriama po 2 ugdymo valandas per savaitę;

89.3.4. ankstyvosios užsienio kalbos toliau mokomasi kaip pirmosios užsienio kalbos 5 klasėje;

89.3.5. pirmosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuota į A2, o 7–10 klasėse– į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis;

89.3.6. Užsienio kalbą mokoma pagal kalbos mokėjimo lygį, kuris nustatomas, naudojantis Europos kalbų aplanku arba (ir) savarankiškai mokytojų pasirinktais kalbų mokėjimo lygio nustatymo testais.

90.4. Antrosios užsienio kalbos mokoma nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka antrąją užsienio kalbą: prancūzų, rusų kalbas. Mokiniai mokosi rusų kalbos, antrosios užsienio kalbos bendroji programa 6 klasėje orientuota į A1, o 7–10 klasėse– į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis;

90.5. Užsienio kalbas keisti galima tik tuo atveju, jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir šiuo metu mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės tęsti jo pradėtos kalbos mokymosi. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

90.5.1. vienerius mokslo metus jam skiriama viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

90.5.2. susidarius penkių ar daugiau tokių mokinių grupei klasėje ar mokykloje, skiriamos dvi papildomos pamokos visai mokinių grupei.

90.6. Baigiant pagrindinio ugdymo programą, organizuojamas užsienio kalbų pasiekimų patikrinimas centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS).

90.7. Matematika:

90.7.1. mokinių matematikos žinių lygis, remiantis nacionalinių ir tarptautinių tyrimų duomenimis, yra nepakankamas, todėl skiriama daugiau dėmesio jam įtvirtinti sprendžiant skaičių ir skaičiavimų, algebros, geometrijos uždavinius;

90.7.2. mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti naudojamosi problemų sprendimo bendradarbiaujant, finansinio raštingumo pavyzdinėmis užduotimis, Nacionalinio egzaminų centro kasmet rengiamomis matematinio-gamtamokslinio raštingumo konkurso užduotimis, tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų leidiniais ir publikacijomis, visiems mokiniams keliami aukšti mokymosi lūkesčiai;

90.7.3. nuolat stebimi mokinių matematikos pasiekimai ir, remiantis nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų rezultatais, kurie leidžia objektyviai įvertinti kiekvieno mokinio pasiekimus ir sudaryti galimybes stebėti individualią pažangą ir teikti reikalingą mokymosi pagalbą mokyklose, numatoma pagalbą mokiniams (užduotis ir metodus spragoms įveikti), kurių mokymosi pasiekimai žemi;

90.7.4. ugdant gabius matematikai mokinius ugdymo procesas individualizuojamas, diferencijuojamas, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus pateikiama įvairesnių, įdomesnių, įvairaus sunkumo ir sudėtingumo užduočių, naudojamosi nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotimis (ir sprendimų rekomendacijomis).

90.8. Informacinės technologijos.

90.8.1. 5–7, 9–10 klasėse informacinėms technologijoms skiriama 1 valanda per savaitę;

90.8.2. 8 klasėje organizuojamas informacinių technologijų integruotas mokymas su kitais dalykais:

Dalykas	Valandų sk. per metus
Tikyba	3
Lietuvių kalba ir literatūra	6
Užsienio kalba (1-oji) Anglų kalba	3
Užsienio kalba (2-oji) Rusų kalba	2
Matematika	4
Biologija	2
Fizika	3
Chemija	3
Istorija	2
Geografija	3
Technologijos	2
Kūno kultūra	2
Iš viso	35 val.

90.8.3. Integruojant informacines technologijas pamokoje dirba vienas mokytojas.

90.9. Gamtamokslinis ugdymas:

90.9.1. siekiant gerinti gamtamokslinį raštingumą, pirmiausia tobulinami mokinių pasiekimai Žemės ir visatos bei gyvųjų sistemų ugdymo turinio srityse;

90.9.2. per gamtos mokslų dalykų pamokas:

90.9.2.1. mokomasi tiriant;

90.9.2.2. dalykų turinys apima mokinių gebėjimus analizuoti ir interpretuoti gamtamokslinių tyrimų ir duomenų rinkimo procedūras bei sąvokas, taip pat gebėjimų mąstyti ir diskutuoti gamtos temomis ugdymą;

90.9.2.3. atsižvelgiant į mokinių gebėjimus ugdymo procesas individualizuojamas, diferencijuojamas. Ugdymo procese taikomos įvairesnės, įdomesnės, įvairaus sunkumo ir sudėtingumo užduotys. Mokymosi medžiaga pritaikoma atsižvelgiant į mokinių turimas žinias, įgūdžius ir ugdymosi poreikius;

90.9.3. įgyvendinant numatytą gamtos mokslų turinį dėmesys skiriamas gamtamoksliniams tyrimams: stebėjimui, analizavimui, eksperimentavimui, modeliavimui, įvairioms praktinėms veikloms. Ugdymo procese mokiniai skatinami bendradarbiauti ir (ar) dirbti komandoje, derinami įvairūs ugdymo metodai ir ugdymo inovacijos. Ugdymo turinyje daugiau dėmesio skiriama gyvosios gamtos stebėjimui, mokslinių idėjų ir technologijų pritaikymui kasdieniame gyvenime;

90.9.4. mokykla užtikrina, kad eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti būtų skiriama ne mažiau kaip 30–40 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus. Nesant sąlygų atlikti eksperimentus mokykloje, kurioje mokosi mokinys, sudaromos sąlygos juos atlikti atviruose prieigos centruose ar kitose tam tinkamose aplinkose;

90.9.5. atliekant gamtamokslinius tyrimus naudojamosi turimomis mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai buitėje ir gamtoje randamomis ir (ar) pasigaminamomis priemonėmis;

90.9.6. mokykla skatina 1–4 klasių mokinius įsitraukti į gamtos būrelio „Lutučiukų klubas“ veiklas, 5–10 klasių mokinius dalyvauti įvairiuose gamtamokslinio raštingumo konkursuose.

90.10. Technologijos:

90.10.1. technologiniam ugdymui pradinėse klasėse skiriama ne mažiau kaip 1/3 dalykui „Dailė ir technologijos“ skiriamo laiko, nurodyto ugdymo plano 76.2 papunktyje;

90.10.2. mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką tarp mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų;

90.10.3. mokiniams, pradėdantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso. Mokiniai gali keisti pasirinktą technologijų programą po I pusmečio.

90.11. Socialinis ugdymas:

90.11.1. per socialinio ugdymo dalykų pamokas mokymasis grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, bendradarbiavimu, savarankiškai atliekamam darbu ir informacinėmis komunikacinėmis technologijomis;

90.11.2. siekiant gerinti gimtojo krašto (pavyzdžiui, rajono savivaldybės, gyvenvietės ir kt.) ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalis istorijos ir geografijos pamokų organizuojamos netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose), naudojamosi virtualiosiomis mokymosi aplinkomis;

90.11.3. į istorijos 5–6 klasės turinį integruojami Europos ir Lietuvos istorijos epizodai;

90.11.4. į istorijos, geografijos, pilietiškumo ugdymo pagrindų dalykų turinį integruojama Lietuvos ir pasaulio realijas, kurios nuolat ir sistemingai atskleidžiamos ir aptariamasi su mokiniais, nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temas, tokias kaip: nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje; rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai: tikslai, metodai, instrumentai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai, ir kitas panašias temas.

90.12. Kūno kultūra:

90.12.1. 2-oje klasėje kūno kultūrai skiriamos 2 ugdymo valandos per savaitę, 1 valanda per savaitę skiriama neformaliojo vaikų švietimo šokių būreliui;

90.12.2. 6–10 klasės mokiniams kūno kultūrai skiriamos 2 valandos per savaitę. Jiemssudarytos sąlygos lankytojų pomėgių atitinkančias aktyvaus judėjimo pratimus neformaliojo vaikų švietimo veiklą mokykloje: „Krepšinio“, „Judriųjų žaidimų“ programos. Kūno kultūros mokytojas tvarko mokinių, lankančių šias pratimus, apskaitą;

90.12.3. mokykla mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (pavyzdžiui, stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijas, socialinę veiklą ir pan.).

90.13. Meninis ugdymas. Meninio ugdymo srities dalykus sudaro privalomieji dailės ir technologijų, dailės, šokio ir muzikos dalykai.

III SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

91. Mokykla sudaro sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, lavintis ir mokytis pagal gebėjimus ir galias, teikti pagalbą ir paslaugas, kurios padėtų didinti ugdymosi veiksmingumą, įveikti ugdymosi sunkumus ir plėtoti mokinio gebėjimus.

92. Mokykla mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja, vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795, ir atsižvelgia į:

- 92.1. formaliojo švietimo programą;
- 92.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;
- 92.3. į specialiojo ugdymo ir švietimo pagalbos poreikį (specialiojo ugdymosi poreikių vertinimo išvadas, pedagoginių psichologinių tarnybų rekomendacijas);
- 92.4. mokyklos galimybes.

93. Mokykla sudaromame mokinio individualiame ugdymo plane atsižvelgia į mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi formą ir bendradarbiaudama su mokiniu ir (ar) jo tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos logopedu specialiuoju pedagogu:

93.1. išlaiko mokiniui ugdymo plano 87 punkte nurodytą minimalų pamokų skaičių pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti, išskyrus 7-ą klasę;

93.2. vadovaujasi pradinio ir pagrindinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamu savaitinių pamokų skaičiumi, nurodytu ugdymo plano 76.2 ir 102 punktuose, 87 ir 103 punktuose;

93.3. gali trumpinti pamokų trukmę 5 minutėmis, o šį laiką skirti mokinio ugdymajai veiklai keisti, sveikatą tausojančioms pertraukoms organizuoti;

93.4. užtikrina ugdymo nuoseklumą ir tęstinumą.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

95. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis ugdymo plano 37 punkto nuostatomis.

96. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo dalykų pritaikytą programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus, vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(si)tikrinimų būdai, kaip jie derės su bendrosiose programos nenumatytais pasiekimų lygiais.

TREČIASIS SKIRSNIS ŠVIETIMO PAGALBOS (PSICHOLOGINĖS, SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS, SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS) TEIKIMAS

97. Švietimo pagalba teikiama vadovaujantis Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 „Dėl Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

KETVIRTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

98. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu organizuoja mokykla, pagal Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos, gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

99. Mokiniui, besimokančiam pagal bendrojo ugdymo arba pagal bendrojo ugdymo pritaikytą programą, mokytis namie mokykla skiria pamokų, vadovaudamasi ugdymo plano 70–73 punktais, 1–2 pamokos gali būti skiriamos specialiosioms pratyboms.

100. Mokiniui, kuris mokosi namie pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, skiriamos 8 valandos per savaitę:

100.1. turintį vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą namie ugdo specialusis pedagogas;

100.2. logopedas specialusis pedagogas, atsižvelgęs į individualius gebėjimus, kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) sudaro individualų ugdymo planą, konsultuoja tėvus (globėjus rūpintojus).

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, KURIE MOKOSI PAGAL PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTĄ PROGRAMĄ, UGDYMAS

101. Mokiniui, besimokančiam pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, individualus ugdymo planas sudaromas atsižvelgiant į mokinio intelekto sutrikimą (nežymus, vidutinis, žymus ar labai žymus), mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą.

102. Pradinio ugdymo individualizuotai programai įgyvendinti veikloms skiriamų valandų skaičius per savaitę:

Ugdymo metai, klasė	1–2 klasėse valandų skaičius	3–4 klasėse valandų skaičius	Valandų skaičius per 4 ugdymo metus
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)	2	2	4
Komunikacinė veikla arba kalbos ir bendravimo ugdymas*	8–10	8–10	16–20
Pažintinė veikla	6–8	6–8	12–16
Orientacinė veikla	6	6	12
Užsienio kalba**	0–2	0–2	0–4
Informacinių komunikacinių technologijų ugdymas**	0–2	0–2	0–4
Meninė veikla	4–9	4–9	8–12
Fizinė veikla	4–9	4–9	8–12
Valandos, skirtos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, specialiajai veiklai organizuoti***	6	8	14
Privalomas ugdymo valandų skaičius mokiniui	20 / 20	20 / 20	80
Neformalusis vaikų švietimas	4	4	8

103. Pagrindinio ugdymo individualizuotai programai įgyvendinti veikloms skiriamų valandų skaičius per savaitę:

Ugdymo metai, klasė	5–6	7–8	9–10	Iš viso per 6 ugdymo metus
Veiklos sritis				

Dorinis ugdymas	2	2	2	6
Komunikacinė veikla ¹ arba Kalbos ir bendravimo ugdymas ²	8–10	8–10	8–10	24–30
Pažintinė veikla	8–10	8–10	8–10	24–30
Orientacinė veikla	6–8	6–8	6–8	18–24
Meninė veikla	8–9	8–9	8–9	24–27
Fizinė veikla	4–9	4–9	4–9	12–27
Pamokos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti				
Pamokos mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams tenkinti: Specialioji veikla Gydomoji kūno kultūra Regos lavinimas Klausos lavinimas Komunikacinių gebėjimų ugdymas Pažintinių gebėjimų ugdymas	4–10	4–16	4–16	12–42
Minimalus pamokų skaičius mokiniui	20/20	20/20	20/20	120
Maksimalus mokinio pamokų skaičius	24/24	26/26	26/26	152
Neformalusis vaikų švietimas	4	4	4	12

PRITARTA

Panevėžio r. Karsakiškio Strazdelio
pagrindinės mokyklos tarybos 2017-08-31
posėdžio protokolas Nr. MT-

SUDERINTA

Panevėžio rajono savivaldybės administracijos
Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistė kalbos tvarkytoja